

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2026. január 24. 10:00 óra

Időtartam: 45 perc

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Fontos tudnivalók

Tollal dolgozz, és ügyelj a külalakra!

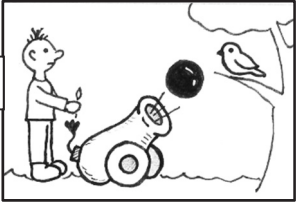
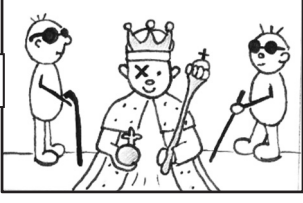
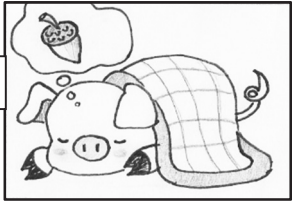
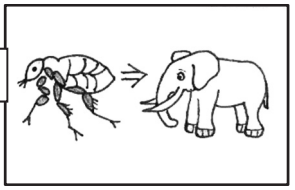
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.

Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Ha megoldásod ellenőrzésekor észreveszed, hogy hibáztál,
a végső választ egyértelműen jelöld meg, a hibásat húzd át!

Jó munkát kívánunk!

OKTATÁSI HIVATAL

1.	„Tuvudsz ívígy beveszévélñivi?”, azaz „Tudsz így beszélni?” A madárnyelv olyan nyelvi játék, amelynek lényege, hogy minden magánhangzó után beillesztünk egy v-t, majd megismétljük a magánhangzót. Így lesz a „<i>tudsz</i>”-ból „<i>tuvudsz</i>”. Melyik három szót írtuk át madárnyelvre? Írd le az eredeti szavakat! • evepeve = • evez = • evemevelevet =	a
2.	Nem mindegy, hogy... Találj a következő kifejezéspárokra olyan szinonimákat, amelyek csak egyetlen magánhangzó hosszúságában különböznek! Írd le a szavakat a pontozott vonalra, abban a sorrendben, ahogy mi is megadtuk a szó jelentését! Pl. fekhelyük vagy fegyverek: <i>ágyuk</i> vagy <i>ágyúk!</i> Nem mindegy, hogy felső végtagok vagy leszúrt botok: vagy pusztít vagy lejegyzett: vagy zúz vagy kézi szűrőfegyver: vagy	a
3.	Közmondások, szólások szó szerinti ábrázolását látod. Találd ki, hogy a felsorolt jelentések közül melyik illik a képekhez! Írd a megfelelő kép betűjelét a jelentése melletti pontvonalra! Minden vonalra egy betű kerüljön! Figyelem! Egy képhez nem tartozik jelentés! • Aránytalanul nagy erőfeszítést tesz egy egyszerű feladat elvégzése érdekében. • Mindig azzal foglalkozik, amire vágyik, és amit nem tud elérni. • Elküld, elbocsát egy munkahelyről. • Apróságot felnagyít, nagy horderejűnek tüntet fel. • Azok között, akik nem értenek valamihez, már az is érvényesül, aki keveset tud a témáról. A B C D E F 	a

4. Olvasd el a részletet Tamási Áron *Ábel a rengetegben* című regényéből, majd oldd meg a feladatokat!

a	
b	
c	

Apám, akit Gergelynek neveztek, még élt abban az időben. Ott lakott fenn az erdőn, egyedül egy kalibában; s csak akkor jövégetett haza a házhoz, amikor az elesége elfogyott. Ilyenkor édesanyám ismét feltarisnyálta, s azzal visszament az erdei szállásra.

Gyermek a háznál rajtam kívül nem volt, s én ezt nem is bántam, mert engemet is csak bajosan tudtak iskolába járatni s ruházni, olyan nagy szegénységben éltünk.

- a) Keresd meg a szövegből és írd a pontozott vonalra a meghatározásoknak megfelelő szavakat!

- a szöveg utolsó vegyes hangrendű főneve:
- az első mondatban az a szó, amelyben zöngésség szerinti részleges hasonulás van:
.....
- múlt idejű, főnévből képzett, igekötős ige:

Kiemeltünk a szövegből egy tagmondatot:

...engemet is csak bajosan tudtak iskolába járatni...

Figyeld meg a kiemelt tagmondatot, és oldd meg a feladatokat!

- b) Mi a **szófaja** a szövegből kiemelt, dőlt betűs szavaknak? Húzd alá a helyes választ!

- *engemet*: főnév – személyes névmás – visszaható névmás
- *csak*: határozószó – igekötő – (szóértékű) módosítószó
- *járatni*: főnévi igenév – ige – melléknévi igenév

- c) Milyen **mondatrész** szerepét töltik be a kiemelt, dőlt betűs szavak? Húzd alá a helyes választ!

- *tudtak*: alany – állítmány – tárgy
- *járatni*: állítmány – tárgy – célhatározó
- *engemet*: alany – tárgy – okhatározó

5. Melyik szót, szókapcsolatot írtuk helyesen a táblázatba? Írd a megfelelő jelet a párokban megadott kifejezések közé!

az első alak jó: **1**

a második alak jó: **2**

mindkettő jó: **X**

egyik sem jó: **0**

	Első alak	Megoldás	Második alak
a)	mond		mondd
b)	muszáj		muszály
c)	megakarta beszélni		meg akarta beszélni
d)	két hetes		kéthetes
e)	ígér		ígér
f)	mohácsi vész		Mohácsi Vész

a	
b	
c	
d	
e	
f	

6. Lackfi János egyik játékos verséből idézünk 3 versszakot. Mi mindent csinál a versbeli macska? **Keresd meg azokat az igéket**, amelyek a macska tevékenységére vonatkoznak, és mind a három versszakból írd ki egy-egy ilyen igét! Vigyázz, az igék elbújtak, nem a szokványos alakjukban szerepelnek!

Randa macska líroz,

Konyha lenn a kövön,

Ablakpár fenn kányon

Köntör mindig falaz,

Szun egy kutya dikál,

Szlalo cicus mozik,

Kacska farka ringóz,

Fickán fejben dozik,

Csere egy pesvirág

Kodik folyton ravasz.

Séta macska fikál.

Kóka vígan dozik.

A macska tevékenységét mutató ige

az első versszakban:

a második versszakban:

a harmadik versszakban:

a	
---	--

7.	Húzd alá a felsorolásokban azt a szót, amelyik szófaji szempontból nem illik a többi közé! Az indoklást egészítsd ki a megfelelő szófajok megnevezésével! a) nyelt – szelt – cselt – lelt Az aláhúzott szó szófaja , míg a többié b) déli – téli – véli – égi – légi Az aláhúzott szó szófaja , míg a többié c) lárva – várva – tárva – járva Az aláhúzott szó szófaja , míg a többié	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> </table>	a		b		c	
a								
b								
c								
8.	Figyelmesen oldd meg a verseléssel kapcsolatos feladatokat! a) Építs hexametert! Melyik keresztnév illik a kipontozott helyre úgy, hogy a sor egy teljes hexametert adjon ki? A felsoroltak közül válaszd ki a megfelelőt, és írd be a verssorba! Krisztina,, Tibor, Kata, Zoltán, Erzsike, Albert A választható nevek: András, Gyula, Márta, Zalán, Eszter b) Találd meg a rímet! Vajda János egyik – szabályos szótagszámú (!) – versében hármas bokorrím szerepel. Melyik szó hiányzik a versből? Válassz a lehetőségek közül! Írd a megfejtést a pontozott vonalra! Hátha minden e világon, Földi életem, halálom Csak mese, csalódás,? A választható kifejezések: álom, varázs, rémálom, számom, halálom, hatalom c) Az alább felsorolt költői eszközök közül melyikre találsz példát a fenti Vajda János- versben? Húzd alá az egyetlen megoldást! allegória – felsorolás – hasonlat – megszemélyesítés – refrén	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> </table>	a		b		c	
a								
b								
c								

9. Olvasd el figyelmesen a következő szöveget, majd oldd meg a feladatokat!

Testmozgás a középkorban

(1) A középkori emberek a mozgást egy tágabb keretbe illesztették: a lélek gondozásába. A vallás és a természeti orvoslás által mélyen áthatott világban a testmozgás nem esztétikai vagy teljesítménybeli elvárás volt, hanem egyensúlyi kérdés.

Az emberi testet úgy értelmezték, mint nedvek – vér, váladék, epe – tartályát, amelyeket egyensúlyban kellett tartani a betegségek elkerülése érdekében. Egy hajnali séta, egy mérsékelt lovaglás vagy egy vívójáték nem csupán szabadidős tevékenység volt: eszközei lettek e kényes belső egyensúly megőrzésének.

Vannak feljegyzések arról, hogy a szerzetesek kötelelet másztak, a kolostorok kertjében ugráltak vagy eveztek. A legszigorúbb egyházi rendek a mozgást a test és a lélek egészségének megőrzése érdekében végezték.

(2) A nemesek, akiknek nem kellett a földeken dolgozniuk, kifejlesztették a testmozgás kultúráját. A vadászat, a lovaglás, a vívás és a közelharc nemcsak a csatatéren volt hasznos: a nevelés, a fegyelem és az önuralom formáiként is nagyra értékelték azokat.

Az európai udvarokban megjelentek az egészség megőrzésének módját bemutató kézikönyvek – akárcsak jelenünkben. Útmutatásokat adtak az étrendre, az alvásra és a mozgásra vonatkozóan.

(3) A középkori emberek korántsem voltak az extrém kimerültség barátai. A mértékletesség minden téren erénynek számított. A futást például feleslegesnek, sőt a hangulatok egyensúlya szempontjából egyenesen veszélyesnek tartották. Ideálisnak gondolták, ha az ember tempósan sétál anélkül, hogy kifulladásra kerülne.

A mértékletesség preferálása azonban nem zárta ki az intenzív fizikai tevékenységeket. A lovagok körében népszerű volt a birkózás, sőt szinte kötelező volt az íjászat, a kőhajítás. Még a táncot is a testmozgás elfogadható formájának tekintették, feltéve, hogy az nem vezetett túlzásokhoz.

(4) A lakosság többsége – parasztok, cselédek, kézművesek – orvosi tanácsadás nélkül „edzett”. Mindennapi rutinjukhoz tartozott a föld felszántása, a tűzifa aprítása, a vízhordás vagy a nehéz terhek cipelése.

A szabadidő aktív eltöltése tehát a felsőbb osztályok számára volt fenntartva. Az olyan játék, mint a tenisz, a vívás, a vadászat, a nemesek kiváltsága volt. Bizonyos testmozgásokat azonban az elit elítélt. A középkori labdarúgást például közönségesnek, erőszakosnak, így pusztán az alsóbb osztályok számára valónak tartották. Egyes viselkedési kézikönyvek a testre és a lélekre is káros hatásúnak minősítették.

(5) A középkorban az egészséges test az öröklét temploma volt, amely lehetővé tette az ember számára Isten szolgálatát, a társadalmi kötelességek teljesítését és a kísértésektől való mentességet.

(Múlt-kor történelmi magazin, 2025. július 31. – a feladathoz igazított szöveg)

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	

a) A szöveg öt tartalmi egységből áll. A következőkben címeket adunk meg. Döntsd el, melyik cím melyik bekezdéshez illik! Írd a megfelelő bekezdés sorszámát (1–4.) a címek utáni vonalra! Segítségül egy sorszámot megadtunk.

- A testmozgás kidolgozott gyakorlata 5.
- Tudták, mi a lényeg 5.
- A vadászat nem mindenkié 5.
- Testmozgás a belső egyensúly érdekében 5.
- Mértéktartás és intenzív sport 5.

b) **Mit jelent a preferálás** szó a szöveg 3. tartalmi egységében? Húzd alá a jelentését!

elítélés besorolás előnyben részesítés felnagyítás

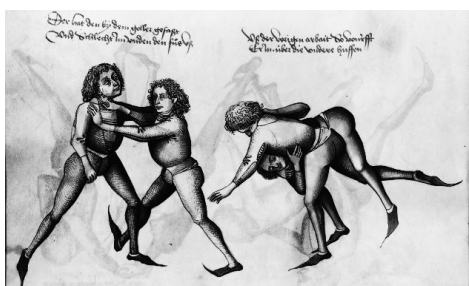
Döntsd el, igazak (I) vagy hamisak (H) a következő állítások! Írd a megfelelő betűjelet az állítás mellé!

- c) A labdarúgás már a középkorban is osztatlan népszerűségnek örvendett.
- d) A test és lélek harmóniájának megteremtését célozta a tudatos mozgás.
- e) A kolostorokban még nem folytattak sporttevékenységet.
- f) A mértékletesség elve az intenzív fizikai tevékenységeket is kiszorította.

Oldd meg a következő két feladatot!

g) Melyik ismert közmondásunk őrzi azt a szemléletet, amely a test és lélek egyensúlyát keresi?

h) Az olvasott szöveg alapján a középkori főúri udvarok mely kedvelt mozgásformáit ábrázolják az alábbi illusztrációk? Írd a képek alatti vonalra!

.....

.....

10. Sok országban főként eredeti nyelven és feliratos fordítással vetítik a külföldi filmeket, míg más helyeken inkább szinkronizálják, vagyis az adott ország nyelvén szólaltatják meg őket. **Érvelj a feliratos megoldás mellett és ellen két-két érvel!** 10–12 mondat terjedelmű írásodban említsd meg egy saját élményedet is!

a	
b	
c	
d	
e	

Figyelem! A 4 mondatnál rövidebb fogalmazás nem értékelhető! Ha a fogalmazás nem éri el a 10 mondatot, az jelentős pontlevonással jár.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

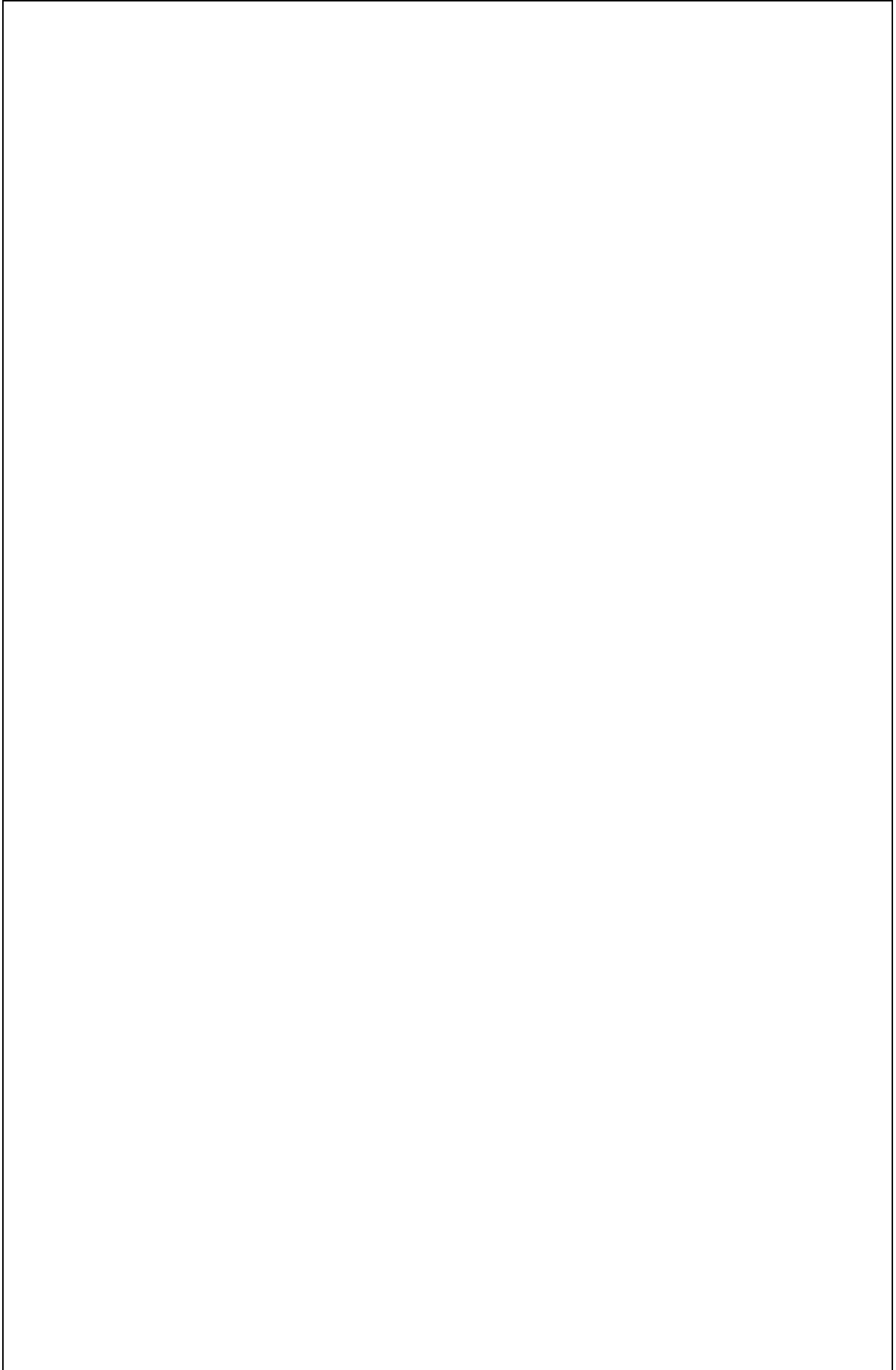
.....

.....

.....

.....

.....

A large, empty rectangular box with a thin black border, occupying the central portion of the page. It is intended for a student to draw or write their answer to a problem.

A feladatlapban nem jelölt források a javítási-értékelési útmutatóban szerepelnek.